

תמיד נשחט פרק חמישי פסחים

נ.ט.

עין משפט
נר מצוה

א ג מיי" פ"ג מהלכות
תמידין הלכה א:
ד ב מיי" פ"א מהלכות ק"פ
הלכה ד:
ה ג מיי" פ"ו מהלכות
תמידין הלכה ד:
ו ד שם הלכה א' ובה"ק"פ
שם:
ז ה מיי" ע"ב מהל'
תמידין הלכה ד:
ח ו מיי" פ"ג מהלכות פסולי
מוקדשין הלכה א:
ט ז מיי" פ"א מהלכות
מוחסרי כפרה ה"א:
י ח מיי" פ"ט מהלכות
תמידין הלכה ו:

רבינו הגאון (המשך)

שמתעבכ אחר תמיד של בין
העריבים אלא קטורת גירות
ופסח ומוחסר כפורים בערבי
פסחים שטובלו ואוכל פסחו
לעיר. ר' ישמעאל בנו של
ר' יוחנן בן ברוקה אומר
אף מוחרס כפורים בשאר
ימות השנה שטובלו ואוכל
בקדשים. ואמר בשלמא
מוחסר כפורים בפסח אתי
עשה הדואר עשיית הפסח
דאית ביה כרת שנא' וחדל
לעשות הפסח ובכרתה. ודחי
עשה הדואר עליה השלם
כל הקרבנות דלית ביה
כרת. כלומר אין לך קרבן
שקרוב במערבה אלא קודם
התמיד של בין העריבים. הני
מיני קרבן דלית ביה כרת.
אבל האי דאי לא מקריב
כפרתו ובעיד פסח אתי
לידי כרת לא. אלא בשאר
ימות השנה אכילתי קדשים
עשה היא. והוה שאמר עליה
השלם כל הקרבנות עשה.
למה דחי זה העשה לזה
העשה. ופרקי זה מוחרס
כפורים כגון זב ומצורע
דל שאין עליו אלא עופות.
והטאת העוף אין לזבוח
ממנו אלא דמה. ואין לו
קרבן במערבה אחר התמיד.
רב פסא אומר אפי' תימא
מוחסר כפורים כגון מצורע
ובחטאת בהמה שהחלבים
שלה במזבח שלקי אלא
מעל ומלנים ע"ג המזבח.
ירושלמי יכול יתא הקטרת
איורין מעכבת כפרה ת"ל
זבח. מכאן למדנו שאפי'
מעלן ומלנים נחכר לו שהרי
אמר אין מעכבין את הכפרה.
בהריא נאמר כי האימורין
אין מעכבין את הכפרה.
לפיכך אמר מעלן ומלנים.
ונעשין אלו האימורין שפעלן
למלין על גבי המזבח כמי
שנמארו או שאבו. ואוכלין
הכחינים הבשר ועלמה
הכפרה לבעלים באכילת
הכחינים הבשר כדכתיב
למימר קמן. ואמורין של
אשם נמי עבדי להו כמה
דעבדי לאימורין של חטאת
בהמה. אלא לרב הסדר
דאיקמא בוב ואפילו מצורע
דסבר כל מוחרס כפורים
טוור חייב וזי לא עבדי
פסח חיוב כרת הנה מצורע
דל אפי' שחטאתו ועולתו
עופות אי אישר לו מכבש
לאשם והני אימורין [שהן]
למזבח הכי עבדי. וכי תימא
הקרבן אשמו אינו מעכב
מלאכול בקדשים והתניא
שמעב. וכי תימא ששקרבי
האשם מקודם התמיד אפילו
הכי הוא איכא עולת
העוף שהולכת במערבה. וכי
תימא עולתו אינה מעכבתו
מלאכול בקדשים והתניא
שאפילו עולתו מעכבתו
לאכול בקדשים. וכי תימא
בשקרה עולתו והתניא זה
בנה אב שיהו כל החטאות
קודמות לעולת הבאות
עמה. ותימא לן דאפילו
חטאת הקרבן קודמת לעולת
בהמה. ופרקי רב אבין כל
החטאות קודמות לעולות
הבאות עמה וזוהי עולת
מאי והעלה ששלחה כבר.

יא אוחר דבר בו. אע"ג דתמיד תדיר איתגריך למיכתב דה"ל
שהפסח יקדים משום עליה השלם: **קמרת** וגרות
נקדמו לפסח. הקשה ריב"ז והלא גרות כמיז נמי מערב ועד
צקר ומה לי מערב ומה לי צערב ויש לומר דמערב ועד צקר
איתגריך ליתן לה מדה ולא לאיסור:
אין לך דבר שמתעבב בו **אלא**
קמרת. נראה לר"י דלא גרס
וגרות דע"כ לא חשיב אלא מידי
דהקטרה דזה הקפידה תורה לאחר
דכמיז והקטיר עליה חלזי וגו' דאי
לא תימא הכי ליחשוב נמי צרישא
אין לך שקודם לתמיד של שחר אלא
קטרת ודישון מוצח הפנימי ושני גזרי
עלים והטבח גרות צקדמין לתמיד
כל הני כדאמרין במאן ליהן הממונה
(וימא דף ג.) ובתוספתא נמי לימא:
אתי עשה דפסח דאית ביה כרת
ודחי בו. הקשה ריב"ז אלא
צעידנא דמיעקר עשה דהשלמה לא
מיקיים עשה דאכילת פסח דאינה
אלא צילתא ומיך דמיירי שישטמו
פסח עליו קודם שידחו עשה דהשלמה
דשומיין וזורקין על טעול יוס
ומחוסר כפורים לכולי עלמא אפילו
לא יאכל לנסוף הואיל וזידו מלי
ופטור מפסח שני אפילו לא אכל
הלכך כשהמקריב כפרתו מיקיים
עשה דפסח דלוי הי ראי לאכול שאס
לא היה יכול להקריב לא יהיה ראוי
לאכול לערב והפסח היה פסול ורי"י
מתוך דיוקא צלח מעשה דחמי
צעין צעידנא דמיעקר לאו דלקיים
עשה אזל עשה דחמי דמי עשה
הקל צכל ענין אפילו לא מיקיים
עשה ממור צעידנא דקא עבר
אעשה הקל דמוכח (וימא דף ז)
(ג.) גזי רבי אליעזר ששימור עבדו
וצבילות הקן (וימא דף קמח). דלדוח דמי
עשה דמזוער דחמי לעשה דשילוח
הקן אי לאו דלמור רחמנא שלח
משלח אפי' לדבר מזוהה:
זה בנה אב אב"ה חטאות בו.
ואפילו לעבד קאמר דאי
למזוהה אצתי לזמנא צשקרב. הקשה
ריב"ז דצ"כ לזמנא צליכא לעשה
דקמי ההם גזי יולדת שאס הביאה
עולתה מציא חטאתה מניין עולתה
וצפרק כל התדיר (וימא דף ז). משמע
דלא איתגריך האי זה צנה אזל אלא
לחטאת העוף הבאה עם עולת
צהמה וליכא כי אס יולדת עשירה
וצמסקת קנים (פ"ז) נמי אמרין
האשה שהביאה חטאתה ועולתה
מציאין יורשיה עולתה כו' ומה
ומתה לא יציאו יורשיה חטאתה
משמע קלת אס היתה קיימת לא
היתה מציאה אלא חטאתה ומיך
רבינו חיים כהן דהא דפריך הכא
ואפילו עיבוצא יהא היינו דוקא
צמזוער דמצי ציה תהיה דמשמע
עיבוצא דלמור דריש הקומץ רצה
(מנחות דף ע"ו). ומשני דתמיד ועולה
למעוטי מעיבוצא:
דבתיב והעלה. ודוקא ציעצד
דהא כמיז צהדיח
ואחר ישמח את העולה:
עשאים

יא אוחר דבר בו. טעמא דרישא קא מפרש תמיד קודם לפסח דלין
הוא שיאוחר הפסח שנאמר בו צערב וצין הערבים מוצח את הפסח
צערב (דברים טו) ושחטו אותו וגו' (שמות יב) לתמיד שלא נאמר בו
אלא את הכבש השני תעשה צין הערבים (צמדבר כח): **אי הכי**
קטרה וגרות נמי ליקדמו לפסח.
משום האי טעמא גופיה יאוחר דבר
כו' דצקטרת וגרות חד צין הערבים
כמיז ובהעלות אהרן את הנרות צין
הערבים יקטירנה (שמות ז) וצין
הערבים אחריויהו קאי: **דמיעט**
רחמנא. גזי גרות: **א**ומו מערב
ועד צקר ואין אחר מערב ועד
צקר. ואין לך עבודה כשירה
אחריה להתחיל: **ס**ן לה מדסה.
חיי לוג לכל נר דאין לך ליל ארוך
שלא יהא לך זה כשיעור: **ואפקש**
קטרה לגרות. מה גרות אין
עבודה כשירה אחריה אף קטרת
אין עבודה כשירה אחריה: **סמדי**
קודם לקטרה וקטרה קודם לגרות.
טעמא מפרש צסדר יומא [ל.ג.] צפי'
אמר להן הממונה: **ה**הוא למעוטי
עבודה צפניס. הווא אלו לאו
למעוטי פסח אתה שיהא עבודת חן
דמסתברא דכי קא ממעיט עבודת
פינסי וכמוהו קממעט. גרות עבודת
פינסי וקטרת עבודת פינסי: **ס**הא
אין לך כל דבר. צהשסי קודם לתמיד
צשחר אלא קטרת צנאמר זה
צפרשם ואתה מלוה צנאמר צצקר
וצתמיד לא כמיז אלא חד צצקרי':
ומחוסר כפורים. כגון מזוער או זי
ששחט ולא הביא כפרתו קודם
לתמיד ואס לא יציאה לא יאכל פסח
דמחוסר כפורים אסור צקדשים
וענש כרת: **ע**טוונל ואפי' טעצל
אמולו צציעני עש לך קריב טעוול אחר
שהצא כפרתו דמן צחומר צקודש
(תגיגה כה). האונן והמחוסר כפורים
צריכסי טבילה לקודש: צשאר ימוס
פשנה. אס הביא שלמי נדבה קודם
התמיד והוא היה מחוסר כפורים
ואס לא יציא כפרתו לא יאכל את
למיו דכתיב וצעל [שמות כט] ואכלו אותם אשר
כופר צהם אלא אכילת חטאת קדשי
עשה היא צין הנאכלים לכהני צין
הנאכלים לישראל: **ד**השלמה. עליה
השלם: האי עשה. דהשלמה (ו)
מהאי עשה (דאכילת קדשים): **ה**הא.
דק"ר ישמעאל אף מחוסר כפורים
צמזוער עני קאמר שמציא חטאת
העוף ונאכלת לכהני ואין זה
הקטרה ועשה דהשלמה גזי הקטרה
כמיז וטהרה של מחוסרי כפרה
תלויה צחטאת דכמיז (ויקרא יב)
והקריבו לפני ה' וכפר עלי' ובחטאת
קאי ציולדת: **מ**עלה ומלינה צרישא
המוצה. דכמיז והקריבו לפני ה'
וכפר עליה ולמחר יקטירנה לאחר
תמיד של שחר ולינה אינה פוסלת
צרישא המוצח דלמור צזחמיס צפי'
המוצה מנקדש (דף ז) ו"ל"ה דלא
ירדו: **ו**הא איכא אשם. מזוער לא
אתי עוף: **ו**י"ט אשם לא מעבד לא
גרי. דהייז מיקס אדעמין דלא מעבד
הרי עיקר טהרה תלויה צו שהרי
נתן מדמו על גזי צהוונת: צחטאת
ואשם פשיעט לן דמעבדי טהרה
לאכילת קדשים חטאת דלאשחמון
ציולדת אשם שהרי ממנו לצהוונת:

(א) וצמיס י.כ. (ב) יומא
ע. וצמיס יל: ממוח פת.
ועש' כחמ. (א) ערביס כל.
[נמי יח: ע'ש.]. (ד) הוריות
יג. וצמיס ל.י. (ה) [בבבב]
כח. (ו) [צ"ל דאכילת קדשים].
(ז) [צ"ל דהשלמה]. (ח) [נמי
מוס' וצמיס לג: ד"ה לענין].
(ט) [נמי מוס' לקמן פס: ד"ה
טופין]. (י) [נמי מוס' קודשין
יג. ד"ה האשה ומוס' וצמיס
ד"ה עולתה].

תורה אור השלם

1. באהא מועד מורח
לפרבתי אשר על העדת
יערך אתו אהרן ובניו
מערב עד בקר לפני ה' וקח
עולם לדרתם מאת בני
ישראל:
שמות כו כא
2. ובקעתל אהרן את
הגרת בין הערבים יקטירנה
קטרת תמיד לפני ה'
לדרתיכם: שמות לו ה
3. והקטיר עליו בבקר
קטרת סמים בבקר בבקר
בהשיבו את גזרת
יקטירנה: שמות לו ז
4. והביא אתם אל הבקר
והקריב את אשר לחטאת
ראשונה וקח את ראשו
ממול עפרו ולא יבדיל:
ויקרא ה ח
5. ואת השני יעשה עלה
במשפט ובקר עליו הבקר
מוחטאתו אשר הקטת ונחלח
לוי:
ויקרא ה י

גליון הש"ס

גנ"י בשלמא דה"ל ב"א
עשה' ע' צנת ד' ע"כ
מוספות ד"ה ובי אומינ:
רש"י ד"ה מעלה וביעני'
וב' ד"ה לא יודו. ע"י ראש
השנה דף ל ע"ג מוס' ד"ה
ותקפולת וממוח ממ ע"א
מוספות ד"ה מ"ל:

מוסף רש"י

דתיא מערב עד בקר.
גניחוס כמיז יערוך אמו
אהרן ובניו מערב עד בקר
(וימא דף טו). מל מדהת.
מן לה למנה מה דמי שמן
כדי שפחא דוקא מל הלילה
ושעינא ממיז מי לוג לכל
נר ונר יש צו כדי להדליק
כל הילה של מקופס טבה.
ואס ומיר בקנה יומי (סח)
קן שיערו חמיס ליל מקופס
טבה שלא מפנה כל הלילה.
ובתמו ויעלן ובתפרי אס
מחליק שלח הוס לא יכפת
לן (בחמים י"א). אין לך
עבודה כשירה מערב עד
בקר. עשה כשירה אחר
תמיד של צין הערבים ואחר
כל העירויות (מנחות ט"ז)
משקיעת התמה וזלך עד
צקר (סח בחמים) מנחות
שהן אמורות ציוס כגון
עבודת הס וקמלו על מנה
שכסיין מדללקת גרות וזלך.
שוו מאחמת לכוון (בחמים
י"א) כלומר אין לך עבודת יום
כפרה אחר דללקתן דרייש
הי אמו מערב עד צקר ולא
אחר מערב עד צקר (וימא
דף טו). והקריב את אשר
הקטל ראשונה. צמיעת
החוקת כמיז (בחמים י"ג). זה
בנה אב. מלח טעס אדעמינו
צשעיל סח חטאת (סח).

רבינו הגאון

תניא כי קושיין תמיד קודם
לקטורת וקטורת לגרות גרות
לפסח יאוחר דבר שנאמר
בו בערב ובין העריבים כו'.
שיקנא הכי אמר רחמנא
בעידנא דמדללקת גרות תתא
מקטרה קטורת זו היא לישנא
דיקא דמתיבתא. ת"ר אין לך
רבינא קודם לבלבד בבקר בהישיבו את הנרות יקטירנה, ואין לך דבר מצורע שאם הקדים העולה לחטאת כיפר שנאמר העולה הכהן את העולה ואת המנחה.

טה השני. צתרי' דההוא קרס כמיז
הזה צנה הכמוצ אזל ללמד לכל חטאות שיקדמו לעולות הצאות עמה: **ו**קיימא לן. צזחמיס צפרק כל התדיר (דף ז). דהאי צנין אזל
לא איתגריך אלא לחטאת העוף הבאה
ואס השני. צתרי' דההוא קרס כמיז
הזה צנה הכמוצ אזל ללמד לכל חטאות שיקדמו לעולות הצאות עמה: **ו**קיימא לן. צזחמיס צפרק כל התדיר (דף ז). דהאי צנין אזל
לא איתגריך אלא לחטאת העוף הבאה
ואס השני. צתרי' דההוא קרס כמיז
הזה צנה הכמוצ אזל ללמד לכל חטאות שיקדמו לעולות הצאות עמה: **ו**קיימא לן. צזחמיס צפרק כל התדיר (דף ז). דהאי צנין אזל
לא איתגריך אלא לחטאת העוף הבאה